

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 563
van **SUZY WOUTERS**
datum: 9 april 2021

WOUTER BEKE

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Sociale kruideniers - Subsidiëring en doorverwijzing

Personen in armoede kunnen na doorverwijzing door een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW) in een sociale kruidenier producten tegen een lage prijs aankopen. Dat maakt hen tot klant, wat een andere rol is dan louter ontvanger van voedselhulp. Naast het winkelaspect staat in een sociale kruidenier menselijke interactie centraal; er wordt voorzien in ontmoetingsruimte.

De sociale kruidenier is een initiatief dat wil inspelen op de sociale noden van mensen in armoede door transformatie van sociale relaties. Op die manier vormt de sociale kruidenier een sociale innovatie ten opzichte van de klassieke voedselbank. De kruidenier grijpt voedselhulp aan om ook ontmoeting te realiseren, anderen hulp aan te bieden, te ondersteunen en door te verwijzen naar hulpvoorzieningen.

1. Welke sociale kruideniers kwamen in aanmerking voor subsidiëring? Graag een overzicht met bijbehorend bedrag, per provincie. Dit jaarlijks van 2018-2021.
2. Welke criteria worden gehanteerd door OCMW's om personen door te verwijzen naar een sociale kruidenier?
3. Hoeveel hulpvragen werden door OCMW's en centra algemeen welzijnswerk (CAW's) ontvangen na doorverwijzing vanuit sociale kruideniers? Graag een opsomming met type hulpvraag.
4. Hoeveel personen werden door OCMW's doorverwezen naar een sociale kruidenier? Graag een overzicht naargelang volgende kenmerken van de doorverwezen persoon: geslacht, inkomenscategorie, aantal kinderen, burgerlijke staat (alleenstaande ouder, gehuwd...), leeftijdscategorie en origine. Dit jaarlijks van 2018-2021.
5. Hoe evalueert de minister het concept van de sociale kruidenier? Vormt dat concept volgens de minister veeleer een complement of substitueert op de klassieke voedselbanken?
6. Welke hoeveelheden voedseloverschotten uit onder meer de handel, de horeca en veilingen werden vanuit lokale besturen en Vlaanderen toegewezen aan sociale kruideniers? Graag een overzicht per sociale kruidenier.
7. Hoe evalueert de minister voorgaande antwoorden?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (258), Wouter Beke (563).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 563 van 9 april 2021

van **SUZY WOUTERS**

1. Er werden in die periode geen subsidies aan sociale kruideniers toegekend. Een aantal gesubsidieerde organisaties (zoals CAW's en instituten voor samenlevingsopbouw) starten binnen hun reguliere werking sociale kruideniers op met de bedoeling op die manier kwetsbare groepen te bereiken.
2. Er bestaat geen uniforme set van criteria die de OCMW's hanteren om personen door te verwijzen naar een sociale kruidenier. OCMW's beschikken op dit vlak over een autonomie en zij stemmen hiervoor af met de betrokken sociale kruidenier.
3. We beschikken niet over deze gegevens.
4. We beschikken niet over deze gegevens.
5. De sociale kruideniers en voedselbanken werken complementair. Sociale kruideniers en de federatie van de voedselbanken hebben dan ook geregeld overleg om minimaal van elkaars activiteiten op de hoogte te blijven en, indien nodig, tot een vergelijk te komen omtrent discussiepunten. De voedselbanken proberen de organisaties, die bij hen zijn aangesloten, te stimuleren tot het geven van keuzevrijheid aan de begunstigden – waardoor ze een stukje richting sociale kruideniers opschuiven. De verdeling van de gratis voedingsproducten aangekocht met middelen van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (het zogenaamde FEAD, beheerd door de POD Maatschappelijke Integratie) blijft een kernopdracht van de voedselbanken en blijft essentieel. Sociale kruideniers hanteren daarnaast een winkelmodel, waarbij mensen in armoede klanten zijn en waarbij ook andere producten dan voedselproducten aangeboden kunnen worden. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangeeft, is ook de realisatie van een ontmoetingsplaats voor mensen in armoede een belangrijk aspect.
6. Voedseloverschotten worden niet specifiek toegewezen aan sociale kruideniers. Sociale kruideniers die van voedseloverschotten gebruik maken, kunnen deze verkrijgen via een sociaal distributieplatform, via de Voedselbank of ze kunnen ze zelf gaan ophalen (of een combinatie). Er is geen voor heel Vlaanderen sluitende registratie van welke voedseloverschotten waar terecht komen.
7. Op dit ogenblik zijn er een 70-tal sociale kruideniers actief in Vlaanderen. Een 40-tal van deze sociale kruideniers hebben zich verenigd in vzw Sociale Kruideniers Vlaanderen. Sociale kruideniers zijn ontstaan als een zinvol, aanvullend concept met een sterke meerwaarde ten opzichte van de klassieke noodhulp, zonder deze noodhulp overbodig te maken. Zij blijven ook deze meerwaarde realiseren binnen een emanciperend armoedebestrijdingsbeleid. Daarenboven zijn in deze sector heel wat vrijwilligers actief die op die manier bijdragen aan een zorgzame samenleving.